

Rahandusministri 19. mai 2015.a määruse nr 16
„Maksualase teabevahetuse seadusest tuleneva deklaratsiooni vorm ning
selle esitamise ja täitmise korra kehtestamine“
Lisa 15

Deklaratsiooni vorm „Riikidepõhine aruanne“

RIIKIDEPÕHINE ARUANNE

I. Ülevaade tuludest, maksudest ja äritegevusest maksujurisdiktsioonide lõikes

Hargmaiste ettevõtete kontserni nimi:										
Majandusaasta:										
Kasutatud arvestusvaluuta:										
Maksu- jurisdiktsioon	Müügitulud			Kasum (kahjum) enne tulumaksuga maksustamist	Tasutud tulumaks (kassapõhiselt)	Tekkinud tulumaksu- kohustus – jooksev aasta	Osa- või aktsia- kapital	Jaotamata kasum	Töötajate arv	Materiaalne vara, v.a. raha ja raha ekvivalendid
	Tehingutest mitteseotud osapooltega	Tehingutest seotud isikutega	Summa							

II. Hargmaiste ettevõtete kontserni üksuste loetelu maksujurisdiktsioonide lõikes

Hargmaiste ettevõtete kontserni nimi:														
Majandusaasta:														
Maksujurisdiktsioon	Kontserni kuuluvad üksused maksujurisdiktsioonis	Moodustamise või asutamise järgne maksujurisdiktsioon, kui see on erinev asukoha maksujurisdiktsioonist	Põhitegevusala(d)											
			Teadus- ja arendustegevus	Intellektuaalomandi haldamine või juhtimine	Ostmine või hanked	Tootmine	Müük, turundus või levitamine	Haldus-, juhtimis- või tugiteenused	Teenuste osutamine mitteseotud osapooltele	Kontsernisisene rahastamine	Reguleeritud finantsteenused	Kindlustus	Aktiate või muude omakapitali instrumentide omanamine	Tegevuseta

III. Lisateave

Hargmaiste ettevõtete kontserni nimi:

Majandusaasta:

Lühike lisateave või selgitused, mis aitavad mõista aruandes sisalduvat kohustuslikku teavet

IV. Täitmise kord

Üldised juhised

1. Eesmärk

Riikidepõhises aruandes märgitakse teave hargmaiste ettevõtete kontserni tulu, maksude ja äritegevuse kohta. Aruanne täidetakse eraldi iga maksujurisdiktsiooni osas, kus kontsern tegutseb.

Riikidepõhine aruanne esitatakse selle kontserni kohta, kelle kogu konsolideeritud müügitulu riikidepõhises aruandes hõlmatavale majandusaastale eelneval majandusaastal oli suurem kui 750 miljonit eurot.

Müügitulu lävendi arvutamisel võetakse arvesse kogu müügitulu, mis kajastub (või peaks kajastuma) konsolideeritud majandusaasata aruandes, sh erakordsed tulud ja tehingukasumid investeerimistegevusest, kui need on majandusaasta aruandes vastavalt kajastatud.

Nimetatud lävendi kohaldamisel võetakse arvesse ka sellise üksuse kogu müügitulu, kelle vähemusosalused kuuluvad mitteseotud osapooltele, kuid kes emaüksuse jurisdiktsiooni raamatupidamiseeskirjade kohaselt tuleb täies mahus konsolideerida. Sellise üksuse finantsteave esitatakse tervikuna, mitte proportsionaalselt jaotatuna. Juhul kui emaüksuse jurisdiktsiooni raamatupidamiseeskirjade kohaselt tuleb selline üksus konsolideerida proportsionaalselt, võib üksuse müügitulu jaotada ka proportsionaalselt, seda nii lävendi arvutamisel kui ka aruandes.

2. Filiaal ja püsiv tegevuskoht

Püsiva tegevuskoha kohta teabe esitamisel lähtutakse püsiva tegevuskoha majandustegevuse asukoha maksujurisdiktsioonist, mitte maksujurisdiktsioonist, mille resident on üksus, kelle osaks see püsiv tegevuskoht on. Sellisel juhul jäetakse sellise üksuse maksujurisdiktsiooni käsitleva finantsteabe hulgast välja seda püsivat tegevuskohta puudutav finantsteave.

Riikidepõhise aruande tarvis eeldatakse, et püsiv tegevuskoht on maksuresident asukohariigis, kus tekib maksukohustus majandustegevuse asukoha tõttu.

3. Aruandes hõlmatav periood

Riikidepõhine aruanne hõlmab teabeandja majandusaastat. Vormides märgitakse majandusaasta lõpu kuupäev.

Kontserni kuuluvate üksuste puhul tuleb vormis vastavalt teabeandja äranägemisele kajastada üks järgnevast:

- a) teave kontserni kuuluva üksuse majandusaasta kohta, mis lõpeb samal kuupäeval kui teabeandja majandusaasta või mis lõpeb 12 kuu jooksul enne eelnimetatud kuupäeva;
- b) teave kõigi asjaomaste kontserni kuuluvate üksuste kohta, arvestades teabeandja majandusaastat.

4. Andmete allikas

Teabeandja võib valida, kas riikidepõhise aruande täitmisel võetakse aluseks konsolideeritud majandusaasta aruanded, eraldiseisvate üksuste konsolideerimata majandusaasta aruanded ja muud aruanded, mille esitamise kohustus tuleneb seadusest, või organisatsioonisisest arvestusandmed. Teabeandja on kohustatud kasutama aastast-aastasse samu andmete allikaid. Vormis esitatud teavet tulu, kasumi ja maksuarvestuse kohta ei ole vaja viia vastavusse konsolideeritud finantsaruannetega.

Erinevates jurisdiktsioonides kohaldatavate raamatupidamiseeskirjade erinevuste kohta ei ole kohandusi vaja teha.

Majandusaasata aruannetes kajastatud õiglase väärtuse meetodil kindlaks määratud tulu ja kasumi võib riikidepõhises aruandes esitada ilma täiendava korrigeerimiseta.

Riikidepõhise aruandluse reeglitega on kooskõlas, et andmed esitatakse summeeritult iga jurisdiktsiooni tasandil. Teabeandja esitab teabe summeeritult, sõltumata sellest, kas tehingud või toimingud tehti piiriülelset või ühe jurisdiktsiooni piires, ning sõltumata sellest, kas need tehti seotud või mitteseotud osapoolte vahel. Vajadusel selgitab teabeandja vormil esitatud teavet lisateabe III vormil.

Kui vormide täitmisel võetakse aluseks eraldiseisvate üksuste majandusaasta aruanded, mille esitamise kohustus tuleneb seadusest, siis peab teabeandja tagama, et summad teisendatakse teabeandja arvestusvaluutasse. Summade teisendamisel tuleb kasutada kõnealuse majandusaasta keskmist vahetuskurssi. Aasta keskmine vahetuskurss märgitakse riikidepõhise aruande lisateabe III vormil.

Teabeandjal märgib lisateabe III vormil, milliseid teabeallikaid vormi täitmisel järjepidevalt kasutatakse. Kui teabe esitamisel minnakse üle andmete erinevatele allikatele, siis tuleb selgitada selle põhjuseid ja tagajärgi.

Vormide täitmise juhised

Ülevaade tuludest, maksudest ja äritegevusest (I vorm)

1. Maksujurisdiktsioon

Maksujurisdiktsioon on riik või mitteriiklik jurisdiktsioon, millel on maksualane autonoomia ja iseseisev õigusvõime.

I vormi esimeses veerus loetleb teabeandja kõik maksujurisdiktsioonid, kus kontserni kuuluvad üksused on maksuresidendid. Eraldi real märgib teabeandja sellised üksused, millel tema hinnangul ei ole maksuresidentsust.

Juhul kui üksus on maksuresident enam kui ühes jurisdiktsioonis, määratakse tema maksujurisdiktsioon, kasutades selleks maksulepingus ette nähtud reegleid (inglise keeles *tie breaker rule*). Kui maksujurisdiktsioonide vahel puudub maksuleping, siis tuleb üksuse kohta aru anda maksujurisdiktsioonis, kus toimub tema tegelik juhtimine.

Üksuse tegeliku juhtimise asukoha kindlakstegemisel lähtutakse rahvusvaheliselt tunnustatud standarditest¹.

2. Müügitulu

I vormi veergudes pealkirjaga „Müügitulu“ märgib teabeandja asjaomases maksujurisdiktsioonis saadud tulud:

- 1) kontserni kuuluvate üksuste tulude summa, mis on saadud tehingutest seotud isikutega;
- 2) kontserni kuuluvate üksuste tulude summa, mis on saadud tehingutest sõltumatute osapooltega;
- 3) punktide 1 ja 2 summa kokku.

Tulud hõlmavad muu hulgas:

- a) tulu vallas- ja kinnisvara müügist;
- b) tulu teenuste osutamisest;
- c) litsentsitasusid;
- d) intresse;
- e) kindlustussummasid.

¹ Eelkõige OECD topeltmaksustamise vältimise tüüplepingu artikkel 4

Müügituludena tuleb käsitleda kogu tulu, tehingukasumeid ja muid sissetulekuid, mis on näidatud kasumi ja kahjumi arvestamise alaste raamatupidamiseeskirjade kohaselt koostatud majandusaasta aruandes. Näiteks, kui raamatupidamiseeskirjade kohane kasumiaruanne sisaldab müügist saadud tulu, tulemit vara müügist, realiseerimata tehingukasumeid, saadud intressi ja erakorralist tulu, siis need summad tuleb summeerida ja näidata I vormil müügitulu all. Müügitulude all tuleb märkida ära ka erakorralised tulud ja investeerimistegevusest saadavad kasumid.

Koondkasumeid, ümberhindluseid ja/või realiseerimata tehingukasumeid, mida kajastatakse netovarade hulgas või omakapitalina bilansis, müügituluna ei näidata. Kasumiaruandes sisalduvaid tulusid ei pea riikidepõhise aruande tarvis korrigeerima.

Müügitulude all ei näidata ka teistelt kontserni üksustelt saadud makseid, mida käsitletakse väljamakse tegija maksujurisdiktsiooni õigusaktide kohaselt dividendina.

I vormi kolmandas veerus nimetatud seotud isikutena tuleb käsitleda seotud ettevõtteid, kes märgitakse II vormil kontserni kuuluvate üksustena.

3. Kasum (kahjum) enne tulumaksuga maksustamist

I vormi viiendas veerus esitab teabeandja kasumi (kahjumi) enne tulumaksuga maksustamist kõigi asjaomase maksujurisdiktsiooni maksuresidentidest üksuste kohta.

Kasumis (kahjumis) enne tulumaksuga maksustamist tuleb ära näidata ka kõik erakorralised tulu- ja kuluobjektid.

4. Tasutud tulumaks

I vormi kuuendas veerus esitab teabeandja vastaval majandusaastal tasutud tulumaksu kõigi kontserni kuuluvate üksuste osas, kes on asjaomases maksujurisdiktsioonis maksuresidendid. Tasutud tulumaks (kassapõhiselt) hõlmab kontserni kuuluva üksuse tegelikult makstud maksud, mis tasuti maksujurisdiktsioonis, mille maksuresident ta on, aga ka maksud, mis tasuti teistes maksujurisdiktsioonides.

Tasutud tulumaks hõlmab ka teiste üksuste (seotud isikute ja mitteseotud osapoolte) poolt kinni peetud tulumaksu, mis on tekkinud seoses kontserni kuuluvale üksusele tehtud väljamaksega. Näiteks, kui ettevõtte on maksujurisdiktsiooni A resident ja ta teenib nt intressitulu maksujurisdiktsioonis B, millelt peetakse kinni tulumaks samas maksujurisdiktsioonis B, siis esitab selle kohta teabe see ettevõtte.

Tasutud tulumaks (kassapõhiselt) tähendab traditsiooniliselt maksusummat, mis on tasutud aruantava majandusaasta jooksul ning mis peab seetõttu kajastama mitte ainult ettemakseid asjaomase majandusaasta maksukohustuste täitmiseks, vaid ka makseid, millega täidetakse eelmis(t)e aasta(te) maksukohustusi (nt maksuvõlad eelmisest perioodist või ka eelmiste aastate ümberarvutused).

Üldjuhul on riikidepõhise aruandlusega kooskõlas, kui I vormi veerus „Tasutud tulumaks (kassapõhiselt)“ märgitakse ka tagastatud tulumaks sellesse majandusaastasse puutuvalt, millel maksusumma tagasi saadi. Üldist korda ei pea järgima, kui kontsernisiseselt kohaldatavates raamatupidamiseeskirjades käsitletakse tagastatud tulumaksu summat (müügi)tuluna. Sellisel juhul märgib teabeandja lisateabe III vormil järgmiselt: „Maksutagastus on deklareeritud tasutud tulumaksu (kassapõhiselt) asemel tuludena“.

5. Tekkinud maksukohustus

I vormi seitsmendas veerus märgib teabeandja asjaomase maksujurisdiktsiooni maksuresidentidest üksuste tekkinud jooksva maksukulu summa, mis on arvatud vastava majandusaasta maksustatavalt kasumilt või kahjumilt.

Eesti tulumaksusüsteemis makstakse tulumaksu jaotatud kasumilt või muudelt kasumieraldistelt. Tulumaksukohustus tekib dividendi väljamaksmisel. Raamatupidamises

tuleb kulukanne teha kasumi jaotamise otsuse tegemisel. Eestis kehtivate raamatupidamiseskirjade järgi tuleb dividendide tulumaks kajastada perioodikuluna dividendide väljakuulutamise hetkel. Dividendidega kaasnev tulumaksukohustus peab mahtuma äriühingu vaba omakapitali hulka. Nimetatud tulumaksukohustus näidatakse tekkinud tulumaksuna.

Jooksva majandusaastal tekkinud tulumaksukohustus väljendab traditsiooniliselt kõikide asjaomase maksujurisdiktsiooni üksuste tekkinud jooksvat maksukulu, mis on arvestatud aruantava majandusaasta maksustatava tulu või kulu alusel, sõltumata sellest, kas see maks on tasutud.

Tasutud tulumaks ja tekkinud tulumaksukohustus deklareeritakse eraldiseisvalt.

Veerus kajastatakse vaid asjaomast majandusaastat puudutav teave.

6. Osa- või aktsiakapital

I vormi kaheksandas veerus esitab teabeandja kontserni üksuste osa- või aktsiakapitali summa. Püsiva tegevuskoha kapitali teatab see üksus, kelle püsiva tegevuskohaga on tegemist, v.a juhul, kui püsiva tegevuskoha asjaomases maksujurisdiktsioonis kehtib regulatiivsel eesmärgil kapitalinõue.

7. Jaotamata kasum

I vormi üheksandas veerus esitab teabeandja kõigi vastava maksujurisdiktsiooni maksuresidentidest kontserni kuuluvate üksuste jaotamata kasumi summa majandusaasta lõpu seisuga.

Püsiva tegevuskoha jaotamata kasumi kohta esitab teabe üksus, kelle püsiva tegevuskohaga on tegemist.

Jaotamata kasumi negatiivne summa märgitakse vormil muutmata kujul. Juhul kui samas maksujurisdiktsioonis on märgitud kaks või enam üksust, tuleb jaotamata kasumit tähistav negatiivne summa tasaarvestada positiivse jaotamata kasumiga. Sellisel juhul kantakse III vormi selgitus: "Jaotamata kasum sisaldab ka negatiivset summat /*jurisdiktsiooni*/ kohta".

8. Töötajate arv

I vormi kümnendas veerus esitab teabeandja kõigi asjaomase maksujurisdiktsiooni maksuresidentidest üksuste töötajate koguarvu. Arv märgitakse täistööaja ekvivalendi põhiselt. Teabeandja valib, kas esitada teave aasta keskmise näitajana, majandusaasta lõpu seisuga või muul alusel, mida kohaldatakse samamoodi aasta-aastalt ning kõikide jurisdiktsioonide lõikes. Töötajaks on isik töölepingu seaduse mõttes.

Teabeandja võib lisaks töötajatele märkida ka need füüsilised isikud, kes on osalenud üksuse igapäevases majandustegevuses muude võlaõiguslike lepingute alusel.

Üksuse nende töötajate ja muude võlaõiguslike lepingute alusel tööd tegevate isikute märkimisel, kelle töötamisel tekib Eestis maksukohustus, võetakse aluseks andmed töötamise registris.

Töötajate arvu ümardamine mõistlikus ulatuses on lubatud eeldusel, et see ei moonuta oluliselt töötajate suhtelist jaotust maksujurisdiktsioonide või üksuste vahel.

9. Materiaalne vara

I vormi üheteistkümnendas veerus esitab teabeandja kontserni kõigi asjaomase maksujurisdiktsiooni maksuresidentidest üksuste materiaalse vara arvestusliku netoväärtuste summa. Teave püsiva tegevuskoha vara kohta seotakse tema asukohajärgse maksujurisdiktsiooniga.

Materiaalne vara hõlmab endas nii materiaalist põhivara kui ka käibevara ehk kõiki kehalisi esemeid, mida kontserni kuuluv üksus kasutab või mis talle kuuluvad. Materiaalse vara hulka ei loeta raha või rahalähendeid ega finantsvara või muud immateriaalset vara.

Hargmaiste ettevõtete kontserni üksuste loetelu (II vorm)

1. Kontserni kuuluvad üksused

Teabeandja loetleb maksujurisdiktsioonide ja õiguslike moodustiste nimede kaupa hargmaiste ettevõtete kontserni kuuluvad üksused. Teabeandja märgib need üksused ja õiguslikud moodustised, mis on asjassepuutuva maksujurisdiktsiooni (kus nad asuvad või kus nad on asutatud või moodustatud) maksuresidendid.

Üldise juhendi punkti 2 kohaselt esitatakse püsiva tegevuskoha andmed tema asukoha maksujurisdiktsiooniga seonduvalt. Teabeandja märgib vormil ka õigusliku moodustise, mille osaks püsiv tegevuskoht on.

Riikidepõhises aruandes märgitakse ära üksused, keda raamatupidamislikult saab pidada kontserni kuuluvaks. Teabe esitamisel sellise üksuse kohta, kelle omanikuks on või keda juhib samaaegselt rohkem kui üks hargmaiste ettevõtete kontsern, võetakse aluseks iga sellise hargmaiste ettevõtete kontserni osas kehtivad raamatupidamiseeskirjad.

2. Asutamisejärgne maksujurisdiktsioon, kui see erineb asukoha maksujurisdiktsioonist

Kui kontserni kuuluv üksus moodustati või asutati tema asukohajärgsest maksujurisdiktsioonist erinevas jurisdiktsioonis, märgib teabeandja vormil maksujurisdiktsiooni, mille õiguse alusel kontserni kuuluv üksus moodustati või asutati.

3. Põhitegevusala

Teabeandja märgib põhitegevusala(d), millel iga kontserni kuuluv üksus tegutseb.

Äriseadustiku § 4 lõike 5 kohaselt on ettevõtja kohustatud teatama äriregistrile põhitegevusala, samuti teavitab ta registripidajat tegevusala muutumisest. Teabeandja nimetab selle põhitegevusala, mis on kantud äriregistrisse.

II vormil esitatud tegevusaladest erinev tegevusala märgitakse veerus „Muu“. Tegevusala detailsem selgitus lisatakse lisateabe III vormile.

Lisateave (III vorm)

Riikidepõhise aruande lisateabe III vormil märgib teabeandja ära lisaks eelnevates punktides viidatule mistahes täiendava teabe, mida ta peab oluliseks, et lühidalt selgitada või täpsustada I ja II vormile kantud teavet.